Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

[redacted]

Aan Staatssecretaris JPS Deadline: 28 maart 2025

TER BESLISSING

Dir. Macro-Eco. Vraagst. en Arbeidsmarkt
MEVA-Programma's
Programma Duurzaamheid & Gezondheid

Opgesteld door

[redacted]

nota

Kamerbrief stand van zaken verduurzaming zorg

Datum
16 maart 2025

Kenmerk
4078519-1080176-MEVA

Bijlage(n)
8

1. Aanleiding

De Tweede Kamer is toegezegd deze eind 2024, twee jaar na ondertekening van de huidige Green Deal Duurzame Zorg, een overzicht te sturen van de voortgang van de afspraken. Ook is toegezegd de Kamer te informeren over de verduurzaming van de zorg.

2. Geadviseerd besluit

- Akkoord gaan met bijgaande Kamerbrief en bijlagen.
- Akkoord gaan met het bijgestelde voorwoord voor het mid-termmagazine over de Green Deal.

Na uw akkoord en verwerking van eventuele opmerkingen van uw kant, wordt een definitieve versie van het mid-termmagazine opgesteld. Zodra deze beschikbaar is, dan wordt de Kamerbrief verzonden. Met woordvoering wordt besproken of verzending van de Kamerbrief kan worden gecombineerd met een werkbezoek. U wordt hier separaat over geïnformeerd door DCo.

3. Kernpunten

Met de Kamerbrief (bijlage 1) informeert u de Kamer over de verduurzaming van de zorg. Deze volgt de opzet die begin dit jaar met u is besproken. U gaat achtereenvolgens in op uw focus in deze kabinetsperiode, de voortgang van diverse acties van het *Uitvoeringsprogramma verduurzamen (publieke) zorg en welzijn* (bijlage 2, stand van zaken) en de voortgang van de Green Deal aan de hand van een mid-termmagazine (bijlage 3) met een voorwoord van uw hand (bijlage 4). In de Kamerbrief reageert u ook op de bevindingen van de Bestuurlijk Aanjager van de Green Deal Duurzame Zorg Hayke Veldman, die hij u heeft toegestuurd (bijlage 5). Verder stuurt u nog drie rapporten mee (bijlagen 6.1 t/m 6.3).

4. Toelichting

a. Draagvlak politiek

In de afgelopen jaren hebben met name GroenLinks-PvdA en D66 in de Tweede Kamer aandacht gevraagd voor verduurzaming van de zorg. De SP-fractie in de Eerste Kamer heeft recent bij de begroting van 2025 een vraag gesteld over verduurzaming van de zorg.

Op de voorraadagenda van de Tweede Kamer staat nog een in te plannen commissiedebat verduurzaming zorg n.a.v. de brief van eind december 2023 van voormalig MVWS[1].

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie
In bijlage 3 vindt u de voorlaatste versie van het GreenDeal-(inspiratie)magazine dat dient als midterm-review. Vanwege het gebrek aan harde cijfers, is de voortgang van de afspraken kwalitatief beschreven. Deze is gekoppeld aan interviews met betrokkenen, goede voorbeelden en praktische hulpmiddelen voor professionals. Daarnaast bevat het magazine een interview met de bestuurlijk aanjager, verwachte mijlpalen in 2025 en 2026, en een reflectie van de Regiegroep Green Deal. Bij publicatie verschijnt online op www.vergroendezorg.nl een integraal overzicht van alle afspraken en de voortgang daarop.

Het voorwoord van het magazine is van uw hand. In bijlage 4 vindt u een bijgesteld voorstel daarvoor. Graag ontvangen wij uw akkoord om dit voorwoord op te nemen in het magazine.

Bij verzending van de Kamerbrief en het magazine, zullen betrokken GreenDeal-partijen het magazine zelf ook onder de aandacht brengen via hun eigen kanalen. De timing wordt met partijen afgestemd.

Met DCo/woordvoering vindt overleg plaats over de mogelijkheid om de verzending van de Kamerbrief te combineren met een werkbezoek.

c. Arbeidsmarkteffecten zorg- en welzijnsveld
Arbeidsmarkteffecten door verduurzaming zijn niet eenduidig onderzocht. Op basis van gesprekken uit het veld, bijvoorbeeld tijdens werkbezoeken, blijkt wel dat duurzaamheid een rol kan spelen in arbeidsmarktvraagstukken.
Bijvoorbeeld omdat verduurzaming een rol speelt bij de vraag waar mensen willen werken of omdat een maatregel primair bedoeld om te verduurzamen, secundair ook positief kan uitpakken voor de hoeveelheid tijd die ergens aan besteed wordt. Een concreet voorbeeld, niet genoemd in de brief, is een initiatief bij zorgorganisatie Thebe: het op een andere manier verwisselen van de opvangzak bij een katheder, scheelt niet alleen materiaal (en kosten), maar kan volgens een doorrekening in arbeidstijd schelen als het landelijk wordt toegepast[2].

De Kamerbrief bevat enkele zinnen die indirect raken aan arbeidsinzet:
- *Het OLVG in Amsterdam nam bijvoorbeeld van het Medisch Spectrum Twente het gebruik van een zogeheten 'terugslagklep' over. Hierdoor kunnen spuiten met medicatie veilig bij meerdere patiënten gebruikt worden en dat bespaart afval, tijd en geld.*
- *De eerder genoemde voorbeelden laten zien dat spaarzamer of duurzamer omgaan met materialen regelmatig gepaard gaat met besparing van kosten, betere beschikbaarheid van medische producten en soms ook efficiëntere werkprocessen.*
- *Ook is verduurzaming een factor die in toenemende mate meespeelt in het arbeidsmarktvraagstuk: steeds meer professionals in de zorg willen met verduurzaming en het tegengaan van verspilling aan de slag of willen werken bij zorgorganisaties die verduurzamen*

[1] https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2023/12/21/kamerbrief-over-verduurzaming-publieke-zorg-en-welzijn
[2] https://www.cooperatievgz.nl/zorgaanbieders/zinnige-zorg/wvp-reductie-verwisseling-opvangzak-bij-een-katheter

d. Gevolgen administratieve lasten
De Kamerbrief en bijlagen leiden niet tot een toename van de administratieve lasten. Op onderdelen is inzet van VWS juist gericht op het verminderen van administratieve lasten. Waar relevant werkt VWS daarbij samen met andere ministeries en/of brancheorganisaties.

e. Financiële en personele gevolgen
Het vorige kabinet heeft incidenteel € 42 miljoen vrijgemaakt voor het verduurzamen van de zorg, voor de periode 2023 t/m 2026. Het betrof een kasbeslag van 6/12/12/12 miljoen euro per jaar.

In het kader van de in het Regeerprogramma afgesproken subsidietaakstelling, is de Kamer in aanloop naar de begrotingsbehandeling VWS voor 2025 geïnformeerd hoe de bewindspersonen van VWS deze taakstelling op hun beleidsterreinen invullen[3]. Voor verduurzaming van de zorg is het budget voor 2026 met € 2 miljoen naar beneden bijgesteld. Partijen in de bestuurlijke Regiegroep van de Green Deal zijn hierover door VWS geïnformeerd.

Alle beschikbare middelen voor verduurzamen van de zorg zijn inmiddels bestemd.

In de Kamerbrief wordt gemeld dat het Programma Duurzaamheid & Gezondheid bij VWS in het licht van de taakstelling uiterlijk 1 juli 2027 is afgebouwd.

f. Juridische aspecten haalbaarheid
N.v.t.

g. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)
Alle stukken zijn opgesteld in samenspraak met de kolom-coördinatoren Duurzaamheid & Gezondheid en afgestemd in het MT Duurzaamheid & Gezondheid. Beleidsdirecties zijn waar relevant betrokken.

Het magazine is ontwikkeld in samenspraak met sectorpartijen en afgestemd met de bestuurlijke Regiegroep van de Green Deal. Na uw reactie en akkoord wordt ook het ontvangen commentaar van Zorgverzekeraars Nederland, ActiZ en de Groene Zorg Alliantie door de vormgever verwerkt in de finale versie. Deze partijen gaven aan meer nadruk te willen leggen op de weg na 2026 om de doelen van de Green Deal te behalen. Deze en ook andere partijen waren verder zeer te spreken over de opzet en inhoud van het magazine.

h. Toezeggingen
De volgende toezeggingen worden met deze brief afgedaan:

De minister van VWS zegt toe de Kamer op de hoogte houden van het bijstellen van de inzet van VWS voor het verduurzamen van (publieke) zorg en welzijn.
De minister VWS zegt toe de Kamer eind 2024, twee jaar na de ondertekening van de GDDZ 3.0, een overzicht sturen van de voortgang van alle afspraken, op basis van een midterm-review van de voortgang van de afspraken plaatsvinden.

[3] https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2024/10/21/aanbiedingsbrief-nota-van-wijziging-op-ontwerpbegroting-van-het-ministerie-van-volksgezondheid-welzijn-en-sport-voor-het-jaar-2025

In de brief zegt u het volgende toe:
- De eerste integrale 'Monitor Duurzaamheid & Gezondheid' van het RIVM naar de Kamer toe te sturen, zodra beschikbaar.

i. Fraudetoets
N.v.t.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.